

POSTANOWIENIE

27 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 27 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W.K.
przeciwko A.K.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na skutek skargi kasacyjnej W.K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 30 września 2024 r., I ACa 531/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(a.z.)

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 września 2024 r. powód nie wskazał żadnej podstawy prawnej, na której oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Analiza uzasadnienia przedmiotowego wniosku pozwala jednak na przyjęcie, że powód wnosi, aby Sąd Najwyższy rozstrzygnął: Czy złożenie świadczenia do depozytu sądowego stanowi „zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło” w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., bez względu na podstawę prawną tego złożenia (przy założeniu, że złożenie to było ważne)? a zatem, że jako przyczynę kasacyjną wskazuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. „przedsądu” ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. np. postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie dotychczas nierozstrzygnięte w orzecznictwie, a zatem takie, które cechuje się przymiotem nowości i którego wyjaśnienie może sprzyjać rozwojowi prawa (zob. np. postanowienia SN: z 21 stycznia 2022 r., I CSK 1285/22; z 24 kwietnia 2023 r., I CSK 4950/22; z 20 grudnia 2023 r., I CSK 4003/23). Powołanie się na przyczynę kasacyjną wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Zagadnienie prawne powinno przy tym zostać oparte na konkretnych, powołanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisach prawa, które jednocześnie pozostają w związku z podstawami wniesionego środka prawnego. Zagadnienie takie musi

zostać ujęte w sposób abstrakcyjny - tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest także powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen przedstawionego problemu i zaprezentowanie możliwych kierunków interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 16 grudnia 2021 r., V CSK 289/21; z 23 grudnia 2022 r., I CSK 3245/22; z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1253/23; z 4 września 2023 r., I CSK 1862/23; z 31 stycznia 2024 r., I CSK 2718/23).

Analiza przedstawionego przez skarżącego problemu nie pozwala na przyjęcie, że podnoszona kwestia stanowi istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się bowiem w zasadzie do polemiki ze stanowiskiem sądów *meriti*, które opierając się na założeniu, że złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie stanowi „zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło” w rozumieniu przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., nie rozważyły w ogóle – co zdaniem powoda było konieczne, czy złożenie to było ważne.

Odwołując się do własnej wizji okoliczności faktycznych sprawy powód rozważa hipotetyczne skutki zapadłego orzeczenia - co jego zdaniem wskazuje na jego wadliwość, nie prezentuje natomiast stosownej argumentacji jurydycznej potwierdzającej, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Brak zwłaszcza wykazania, że istnieją co najmniej dwie równorzędne możliwości jego rozstrzygnięcia oraz przytoczenia - co jest niezbędne - poglądów orzecznictwa i doktryny, które wskazywałyby na istnienie rozbieżnych interpretacji przywołanej regulacji i racje jurydyczne stojące za nimi (zob. postanowienie SN z 18 grudnia 2025 r., I CSK 3743/24).

Sąd Najwyższy – odwołując się szeroko do poglądów doktryny, wyjaśnił już przy tym, że art. 470 k.c. rozstrzyga, że tylko ważne złożenie do depozytu sądowego przedmiotu świadczenia ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia. Samo zezwolenie sądu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu nie

przesądza o ważności złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu, ani tym bardziej nie zwalnia z długu, ani nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania. Nie rodzi tego skutku także złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu. Do wygaśnięcia zobowiązania dochodzi dopiero, gdy wierzyciel odbiera przedmiot świadczenia z depozytu albo dłużnik w postępowaniu procesowym uzyska rozstrzygnięcie, że złożenie do depozytu było ważne. Ponadto o ważności złożenia świadczenia do depozytu decyduje zgodność zachowania dłużnika z treścią i celem stosunku zobowiązaniowego, a nie sam fakt zezwolenia przez sąd (lub samo złożenie do depozytu), ponieważ w postępowaniu nieprocesowym (art. 693¹ k.p.c.) sąd nie rozstrzyga o zgodności zachowania dłużnika z treścią i celem stosunku zobowiązaniowego. W szczególności sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku. Zatem samo zezwolenie sądu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu, choćby ważne, nie może być tożsame ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika (zob. wyrok SN z 3 listopada 2022 r., II CSKP 44/22, cytowane tam orzecznictwo oraz powołane piśmiennictwo).

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]